

Dosarul nr. 2ra-1567/19

Prima instanță - (Judecătoria Botanica, municipiul Chișinău) S. Dimitriu
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) L. Pruteanu, E. Palanciuc, G. Dașchevici

ÎNCHEIERE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” Organizație de Creditare Nebancară Societatea cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Leasing „Locuința Accesibilă” SRL împotriva lui Vladimirov Alexandr, Vladimirov Liudmila și Tonco Domnica cu privire la încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 4 aprilie 2016, Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov și Domnica Tonco, solicitând încasarea în mod solidar de la pârâți a sumei de 8 176,69 de euro, care constituie partea rămasă a corpului leasingului, în baza Contractului de lease-back nr. 5449 din 19 august 2011, 681,36 de euro - dobânda de leasing restantă, până la momentul încetării contractului, 844,52 - penalitatea în baza contractului și 1 957,40 de euro - dobânda legală, în total suma de 11 659,97 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 19 august 2011 între Compania de Leasing „Locuința Accesibilă” SRL și Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare și de leasing financiar, în cadrul subprogramului „lease-back” nr. 5449.

În baza acestui contract, Alexandr Vladimirov și Liudmila Vladimirov au transmis în proprietate Companiei de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL, în scopul luării în leasing (lease-back) în calitate de locatar, apartamentul nr. xxxxx din mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 14, cu nr. cadastral xxxxx.

Potrivit pct. 2.10 al Contractului de „lease-back” din 19 august 2011, ratele de leasing includ restituirea de către locatar a sumei pe care locatorul i-a acordat-o în leasing, în cote-părți egale, lunar (restituirea corpului leasingului) în mărime de

10000 euro, precum și a dobânzii de leasing lunare calculate în baza ratei dobânzii de leasing de 12,5% anual, înmulțite cu soldul mărimii nerambursate a sumei acordate în leasing.

Imobilul care a constituit obiectul leasing-ului, a fost procurat de către Alexandr Vladimirov la 17 august 2011 de la Domnica Tonco, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6798 din 17 august 2011, autentificat de notarul public Roman Soltan.

După încheierea contractului de „lease-back” nr. 5449 din 19 august 2011, cu locatarii Alexandr Vladimirov și Liudmila Vladimirov, la 8 februarie 2012 Domnica Tonco s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 6798 din 17 august 2011, încheiat între aceasta și Alexandr Vladimirov, dar și a contractului de „lease-back” nr. 5449 din 19 august 2011, încheiat între Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL și Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov, cu întoarcerea părților la poziția inițială.

În cadrul examinării litigiului dat, atât Domnica Tonco, cât și martorii audiați, au indicat asupra faptului că Domnica Tonco nu avea intenția reală să înstrăineze apartamentul lui Alexandr Vladimirov, aceștia având o înțelegere referitor la caracterul fictiv al contractului de vânzare-cumpărare nr. 6798 din 17 august 2011, scopul acestei tranzacții fiind inducerea în eroare a Companiei de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL, pentru ca aceasta să acorde locatarilor Alexandr Vladimirov și Liudmila Vladimirov mijloace bănești în cadrul unui contract de „lease-back” .

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 24 decembrie 2013 (menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2014 și decizia Curții Supreme de Justiție din 8 aprilie 2015), a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 6798 din 17 august 2011, încheiat între Domnica Tonco și Alexandr Vladimirov și contractul nr. 5449 din 19 august 2011, încheiat între Compania de Leasing „Locuința Accesibilă” SRL și Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov, cu readucerea părților la poziția inițială.

Astfel, Domnica Tonco și-a păstrat dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. xxxxx din mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 14, cu nr. cadastral xxxxx, iar Compania de Leasing „Locuința Accesibilă” SRL a pierdut atât dreptul de proprietate asupra apartamentului menționat și, respectiv, garanția executării de către locatari a obligațiilor de plată a ratelor de leasing, cât și banii oferți în leasing.

S-a menționat că după anularea contractelor menționate, Alexandr Vladimirov și Liudmila Vladimirov au încetat să achite ratele de leasing, nu au restituit mijloacele bănești primite în baza contractului de „lease-back” nr. 5449 din 19 august 2011, nu mai sunt de găsit la numerele de telefon indicate și la domiciliul acestora. Din informațiile prezentate de vecini, nu mai sunt în țară. Astfel, în rezultatul schemei comune a părților, compania a fost indusă în eroare pentru a acorda locatarilor suma de 10 000 euro.

La momentul devenirii irevocabile a deciziei Curții Supreme de Justiție din 8 aprilie 2015, soldul corpului leasingului constituia 8 176,69 de euro, în așa mod reclamantul a solicitat încasarea de la Domnica Tonco, Alexandr Vladimirov și Liudmila Vladimirov, în mod solidar, a acestei sume, precum și a dobânzii de

leasing restantă până la momentul încetării contractului, în mărime de 681,36 de euro, a penalității în mărime de 844,52 de euro, a dobânzii legale calculată în baza art. 619 din Codul civil, pentru sumele datorate, începând cu data de 8 aprilie 2015 și până la data de 29 februarie 2016 în sumă de 1957,40 de euro, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, s-a admis acțiunea înaintată de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL împotriva lui Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov și Domnica Tonco cu privire la încasarea prejudiciului material.

S-a încasat de la Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov și Domnica Tonco, în mod solidar, în beneficiul Companiei de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL cu titlu de prejudiciu material cauzat terțului de bună-credință în urma declarării nulității contractului suma de 8 176,69 de euro, dobânda de leasing restantă în sumă de 681,36 de euro, penalitatea contractuală în sumă de 844,52 de euro, dobânda legală de întârziere în sumă de 1 957,40 de euro, iar în total suma de 11 659,97 de euro, convertiți în lei MD la cursul BNM din data executării hotărârii, precum și a cheltuielilor de judecată în sumă de 7 579, 83 de lei.

La 15 decembrie 2016, Domnica Tonco a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea ei și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea în partea ce ține de încasarea în mod solidar a sumelor de la Tonco Domnica să fie respinsă.

Prin decizia din 10 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Domnica Tonco, s-a casat hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 5 decembrie 2016, în partea încasării sumelor din contul Domnicăi Tonco, și în această parte s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care pretențiile formulate față de Domnica Tonco privind încasarea prejudiciului au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 30 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL.

S-a casat decizia din 10 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Domnica Tonco.

S-a casat parțial hotărârea din 5 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL împotriva lui Alexandr Vladimirov, Liudmila Vladimirov și Domnica Tonco cu privire la încasarea prejudiciului material și în această parte s-a adoptat o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL împotriva Domnicăi Tonco cu privire la încasarea prejudiciului material s-a respins ca neîntemeiată.

În rest, hotărârea instanței de fond s-a menținut.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, instanța de fond corect a dispus încasarea dobânzii legale din contul lui Alexandr Vladimirov și Liudmila Vladimirov, calculată pentru sumele datorate, începând cu data de 8 aprilie 2015 până la data de 29 februarie 2016, în mărime de 1957,40 de euro, fapt, confirmat prin calculul anexat, însă, partea ce ține de admiterea cerințelor față de Domnica

Tonco, instanța de fond a ajuns la o concluzie neîntemeiată, or, prin decizia din 8 aprilie 2015 a Curții Supreme de Justiție, și anume în partea ce ține de acțiunile Domnicăi Tonco la încheierea actelor declarate ulterior nule, s-a stabilit expres că Domnica Tonco a fost determinată de Alexandr Vladimirov prin mijloace viclene să încheie contractul de vânzare-cumpărare.

De asemenea, instanța a stabilit că Domnica Tonco a fost indusă în eroare de Alexandr Vladimirov privitor la natura contractului ce urma să îl încheie.

Prin urmare, argumentele instanței de fond, privitor la voința comună a soților Vladimirov cât și a apelantei de a anula contractul de vânzare-cumpărare pentru ca ulterior să prejudicieze Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL este una neîntemeiată, or, la caz prin decizia din 29 octombrie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a constatat cu certitudine că, compania de leasing a cunoscut faptul că proprietarul apartamentului este Domnica Tonco și insistând la schimbarea proprietarului pentru încheierea contractului de leasing, intimatul a favorizat la încheierea unui contract fictiv de vânzare-cumpărare a apartamentului, ceea ce denotă că intimatul a procedat cu rea-credință și nicidecum nu are calitatea de terț de bună credință.

Mai mult ca atât, toate aspectele în acest sens au fost constatate și elucidate printr-o hotărâre irevocabilă.

Astfel, toate pretențiile ce țin de încasarea datoriei în urma încheierii contractului de leasing, urmează a fi înaintate doar față de soții Vladimirov, beneficiarii sumei de 10 000 euro, având în vedere că Domnica Tonco nu este fidejutor și nici parte contractantă a contractului de leasing încheiat.

La 5 iunie 2019 Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 18 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Iar la 30 iunie 2019, recurentul Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL a depus cerere de completare a recursului.

În motivarea a indicat că decizia instanței de apel este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, a invocat că instanța de apel a aplicat eronat prevederile art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care urma să fie aplicat de instanță în coraport cu art. 514, 530, 533, 1398, 1414 din Codul civil.

A remarcat că la caz este evident că prin acțiunile sale Domnica Tonco, de rînd cu Vladimirov Liudmila și Vladimirov Alexandr, au contribuit nemijlocit la cauzarea prejudiciului în proporții deosebit de mari Companiei de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL, urmînd să răspundă în mod solidar cu ultimii.

La 13 august 2019, Domnica Tonco a depus referință la recursul Companiei de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SR, prin care a indicat că acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, solicitînd să fie respins.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost recepționată de recurent la 16 mai 2019 (vol. I f.d. 221).

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul înaintat la 5 iunie 2019 a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.

230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” OCN SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Compania de Leasing „Locuința accesibilă” Organizație de Creditare Nebancară Societatea cu Răspundere Limitată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari